Nejdek

Kraj: Karlovarský
Okres: Karlovy Vary
Správní obvod: Karlovy Vary
GPS souřadnice: 50.322418N, 12.729356E
Nadmořská výška: 568 m n. m.
První pís. zmínka: 1340 (684 let)
Počet obyvatel: 7 292
PSČ: 362 21
Adresa URL: www.nejdek.cz

Historie obce Nejdek

První písemný doklad o existenci Nejdku pochází z roku 1340. Udává se však, že Nejdek vznikl jako hornická kolonie těžařů cínu již kolem roku 1250. Název města Nejdek je prý odvozen od německého "neue Decke" - podle nově pokryté střechy hradní věže.
Historicky Nejdek a všechny obce v jeho okolí vděčí za svůj vznik dolování cínu ve 14. - 16. století. Největší rozmach rudného dolování na Nejdecku spadá do éry panování loketských hrabat Šliků. Ti drželi nejdecké panství bezmála 160 let, v rozmezí let 1446 - 1602. Za Šliků se začala těžit i železná ruda, což vedlo v Nejdku a okolí ke stavbě hutí a hamrů. V roce 1602 přešlo nejdecké panství koupí v rámci příbuzenského vztahu od Štěpána Šlika na Bedřicha Collonu z Felsu. Collonové pak drželi panství do roku 1632. Za jejich držení došlo k významné události, k násilné rekatolizaci Nejdecka. Z Nejdku a okolí odešlo mnoho rodin do exilu do Saska. Jejich odchod se projevil nepříznivě v dalším úpadku dolování. Úpadek hornictví vedl ke vzniku rozličných domácích výrob a řemesel. Pro Nejdecko mělo největší význam paličkování krajek. Výdělečné možnosti nejdeckých obyvatel se zlepšily až po roce 1843, kdy byla založena přádelna česané příze. Nejdecké železárny existují od roku 1813, roku 1836 byly modernizovány - podnikatel Heinrich Kleist zde zavedl válcování plechů. V roce 1881 byla postavena železnice z Chodova přes Novou Roli do Nejdku a roku 1899 pak byla dokončena trať z Karlových Varů do Potůčků a Johanngeorgenstadtu v Německu, jež měla pro Nejdecko a západní Krušnohoří zásadní význam. Hospodářská stabilizace a komunikační spojení Nejdecka se Saskem koncem minulého století vedly i k oživení celoročního turistického ruchu, jenž v té době začal být módou. Jeho projevem byly mimo jiné např. stavby vyhlídkových věží a restaurací na Klínovci (1884), Plešivci (1895) a na Tisovském vrchu - Pajndlu nad Nejdkem v roce 1897.
V letech 1945 - 1946 byl německým obyvatelům Krušnohoří na základě Postupimské dohody a dekretů E. Beneše zkonfiskován majetek a následně byli vystěhováni ze svých domovů do válkou zničeného Německa. Souběžně s transferem Němců probíhal složitý a velmi pomalý proces znovuosídlování regionu českým obyvatelstvem. Zájem o osídlení prázdných domů po odsunutých Němcích byl v horských oblastech malý. Opuštěné domy chátraly a byly v padesátých letech po stovkách demolovány. Rok 1989 se stal i pro Poroloví a západní Krušnohoří nadějným počátkem nové éry svobodného rozvíjení podnikání a cestovního ruchu. V mnohých obcích Poroloví byly po roce 1989 opraveny kostely, kaple a hřbitovy, k čemuž významně přispěli finančními sbírkami odsunutí němečtí rodáci.